

29.01.2018

Ympäristöministeriö

kirjaamo@ym.fi

Komentointipyyntö 17.1.2018, YM006:00/2016

Sisäministeriön kommentit Rakennuksen käytön ja huollon turvallisuus - ohjeluonnoksesta

Ympäristöministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä kommentteja rakennuksen käyttöturvallisuusasetukseen (1007/2017) liittyvästä ohjeluonnoksesta. Sisäministeriö toteaa kommentteinaan seuraavaa.

Yleiset huomiot ja periaatteet

Ohjeen tarkoituksena on selostaa rakennusten käyttöturvallisuusasetuksen säännösten sisältöä sekä antaa niitä koskevia suositusluonteisia soveltamisohjeita. Moni asia selviää yksiselitteisemmin tekstiä tukevasta kuvasta. Tästä syystä kuvia toivoisi lisää oppaaseen. Oppaan useassa kohdassa onkin asiaa selkeytetty kuvituksella. Erityisesti "ei näin" –kuvat kuvaavat vaatimusten tavoitetta ja tarkoitusta hyvin. "Ei näin" –kuvien vastapainoksi vastaavista tapauksista olisi hyvä olla myös kuvat hyvistä ratkaisuista ja soveltamistapauksista, jottei huono esimerkki jäisi lukijan mieleen ainoaksi esimerkkitapaukseksi.

Opasluonnoksessa on useita viittauksia muun muassa esteettömyysasetukseen (241/2017) ja rakennusten paloturvallisuusasetukseen (848/2017). Käyttöturvallisuusasetuksen lisäksi näissä asetuksissa säädetään myös mm. kulkureiteistä ja ovista sekä kokoontumistiloista. Oppaassa olisi säännösviittauksen lisäksi hyvä mahdollisuus kertoa lyhyesti myös asiaan liittyvien muiden säännösten vaatimustasosta. Tällöin lukija saisi tarvitsemansa tiedon mahdollisimman kattavasti yhdestä dokumentista, eikä lukijan tarvitsisi itse arvioida säädösten vaatimusten yhteensovittamista.

Portaat

Paarikuljetuksen osalta oppaassa opastetaan asetuksen vaatimuksen täyttymisestä ainoastaan, että "Paarikuljetuksen mitoituksessa voi käyttää parin ja kantajien vaatimana tilana mittaa 600x2400 mm." Sinällään ohjeistus näin on ihan riittävää ja linjassa asiasta olevan RT –kortin kanssa. Toisaalta oppaassa olisi mahdollisuus selittää asiaa vielä monisanaisemmin ja ottaa kantaa eri porrastyyppien vaikutuksista paarikuljetukseen, koska asetuksen mukaan voidaan suunnitella minkä muotoisia portaita tahansa, kunhan suunnittelija osoittaa 600x2400 mm² palikan mahtuvan portaan läpi. Esimerkkinä voisi tuoda esille sen, että eri porrastyypeistä parhaiten parien kanton soveltuvat suorasyöksyiset portaat kierreportaiden sijasta.

Turvavarusteet

Opasluonnoksen luettelossa asuntojen, majoitus- ja hoitotilojen sekä lasten tilojen osalta on hyvä lista turvallisuutta parantavista varusteista. Koska sähkölieden huolimaton käyttö on kotitalouksissa sähköstä aiheutuvan tulipalon yleisin syytymissy, olisi liesien tulipalovaaran ehkäisemiseksi suositeltavampaa viitata "liesien turva-ajastimen" sijasta standardin SFS-EN 50615 mukaisiin liesiturvalaitteisiin ja sitä kautta standardoituihin teknisiin ratkaisuihin. Tällöin opas olisi linjassa myös vuonna 2017 uusitun sähköasennusstandardisarjan SFS 6000:n kanssa. Myös liesien

29.01.2018

lapsiturvallisuusvarusteista on oma standardi SFS 4941, johon suositus olisi hyvä sitoa.

Tulisijojen lisäksi häkäkaasua voi muodostua myös nestekaasua poltettaessa. Erityisesti vapaa-ajan asuinnoilla käytetään nestekaasulla toimivia laitteita kuten jääkaappeja ja lisälämmittimiä. Häkävaroittimen suosittaminen olisi tärkeää tulisijallisten tilojen lisäksi myös tiloihin, joissa on nestekaasulla toimivia laitteita.

Opasluonnoksessa selvennetään hyvin, että varateiden käyttökelpoisuus hätätilanteessa tarkoittaa kiinteää asennusta. Suomessa on aika ajoin ollut tarjolla ns. kevytrakenteisia pelastustikkaita. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on selvittänyt näiden turvallisuutta ja havainnut, että ne ovat käyttäjilleen vaarallisia eivätkä ne sovellu käytettäväksi pelastautumistilanteissa. Jos oppaassa on tarkoitus kuvata myös ei-suositeltavia ratkaisuja, voisi nämä köysitikastyypiset tuotteet tuoda esille huonona vaihtoehtona. Yksityiskohtaisena huomiona, että huollon turvavarusteista ja kulkureiteistä on säädetty asetuksen 25 §:ssä, ei 24 §:ssä.

Ulkotilojen turvallisuus

Ajoväylien osalta oppaassa olisi hyvä mainita, että vaatimukset koskevat myös pelastusteiden suunnittelua. Yleensä edellytetään, että pelastustienä merkitty reitti mitoitetaan nostolava-auton painon ja mittojen perusteella. Pelastustien vaatimuksesta säädetään tarkemmin paloturvallisuusasetuksessa (848/2017). Pelastustie tulee merkitä tieliikenneasetuksen (182/1982) mukaisella tekstillisellä lisäkilvellä. Pelastustie –merkkiä ei käytetä, jos pelastustietä ei ole merkitty rakennuksen rakennuslupa-asiakirjaan.

Leikki- ja oleskelualueiden osalta olisi oppaassa hyvä mainita, että kuluttajaturvallisuuslainsäädäntö koskee paitsi kunnallisia leikkikenttiä, myös mm. sairaaloiden ja asunto-osakeyhtiöiden pihoiilla olevia leikkikenttiä ja niiden yksittäisiä leikkikenttävälineitä. RT –kortin lisäksi leikkikenttävälineistä on olemassa standardi EN 1176, joka sisältää kaikkiaan seitsemän osaa. Leikkikenttien iskua vaimentavista alustoista on standardi EN 1177. Suositukset olisi hyvä sitoa standardeihin. Kasvien terveellisyysriskiä voisi vielä täsmentää, että sillä tarkoitetaan muun muassa kasvien myrkyttömyyttä. Aitaamisen tarvetta tulisi miettiä riskiperusteisesti ja liikennöidyn tien lisäksi lähistöllä olevat vesistöt tulisi huomioida.

Huoltomahdollisuudet ja kattoturvallisuus

Oppaan turvavarusteita käsittelevässä kohdassa 4.6 todetaan, että huollon turvavarusteet ja kulkureitit tulisi tehdä ilmastorasituksia kestävästä materiaaleista. Tämä suositus olisi hyvä toistaa vielä oppaan tässä kohtaa sekä kuvata tarkemmin, mitä suosituksella käytännössä tarkoitetaan.

Nuohoustyön suorittamiseksi nuohoojan on päästävä savupiipulle ja pystyttävä suorittamaan nuohoustyö turvallisesti. Oppaan mukaan ulkopuolinen pääsy voidaan järjestää talotikkailla tai henkilönostimella. Jos rakennusta ei ole varustettu talotikkailla tai nuohoojan käytössä ei ole muuta rakenteellista ratkaisua, esimerkiksi sisältä parvekkeen kautta, turvalliselle kattokulkutielle pääsemiseksi, jää savuhormien nuohous suorittamatta. Nuohoojan työturvallisuuden takia ei ole suositeltavaa käyttää irtotikkaita savupiipulle pääsemiseksi.

Pelastusylijohtajan sijainen,
valmiusjohtaja

Janne Koivukoski

Yli-insinööri

Jaana Rajakko

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö
29.01.2018 klo 11:25. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.